

AÇILIS KONUŞMASI

Bundan iki yıl önce Hrant Dink milliyetçi, faşist bir tetikçi tarafından öldürüldüğünde vicdanı olan herkesin kalbinde büyük bir yara açıldı. Niye bu kadar vicdanımız sızladı? Öncelikle o, bir Ermeni olarak „burası bizim de ülkemiz“, dediği ve ülkenin yetim evlatlarından biri olduğu için.

Bugün Hrant Dink'in anısına toplandığımız için, davanın seyri konusunda ne aşamaya geldiğini, avukat Fethiye Çetin'in raporundan alıntı yaparak, kısaca hatırlatmak istiyoruz:

„Hrant Dink cinayeti, cinayete hazırlık süreci, Hrant Dink'in hedef haline getirilmesi, cinayetin teşvik edilmesi, güvenlik güçlerinin sürece dahil, tetikçinin hazırlanması ve cinayetin işlenmesi ile bütünlük arzeden bir süreçtir. Bir bütün olarak yürütülmesi gereken bu süreç, parçalara ayrılarak yürütülmekte, dolayısıyla sonuca ulaşması imkansız hale getirilmek isteniyor.

Hrant Dink'in yaşamının yakın, açık ve ciddi tehlike altında olduğu, güvenlik güçleri ve tüm istihbarat birimleri tarafından tespit edilmesine, hatta cinayetin işleniş biçimine ilişkin tüm ayrıntıların istihbarat görevlilerince bilinmesine rağmen, hiçbir önlem alınmamış, aksine kimi kamu görevlilerinin delillerin üstünü kapatma eylemlerine giriştikleri ortaya çıkmıştır.

Aradan geçen iki yıla rağmen, önemli hiçbir gelişme yaşanmadığı gibi, aksine dava ve soruşturma süreçleri karmaşılaştırılarak, davanın parçaları bütünden ayrılarak, önemsizleştirilmiş, üstü kapatılmış böylece adalete erişim önünde ciddi engeller yaratılmıştır."

Daha fazla ayrıntılara girerek sizi boğmak istemiyorum, fakat kısaca bu cinayet sürecinin çeşitli halkalarını da barındıran MİT, Jandarma ve Emniyet gibi kurumların, Hrant Dink'in öldürülmesindeki sorumlulukları, işbirliği konusundaki kusurları, birbirlerinden bilgi ve belge sakladıkları ve kendilerini kurtarmak için birbirlerini suçladıkları bütün çıplaklığıyla ortaya çıktı. Aralarındaki bu uyumsuzluklara rağmen bu kurumların ortak noktaları da vardı: Hrant Dink'in öldürüleceğini bilmelerine rağmen onu korumak konusunda hiçbir önlem almama kararlılığı ve Hrant Dink'in katil zanlılarına kahraman muamelesi yapmak.

Bu şekilde parçalanarak ve sulandırılarak sürdürülen bir davadan adalet çıkması umudumuz maalesef yok."

Türkiye'de azınlıklara bakışı çok iyi yansıtan ve bu bakışın nasıl normalleştiğini gösteren son derece güncel bir örnek vermek istiyoruz. Geçtiğimiz hafta başbakan Recep Tayyip Erdoğan Brüksel'deydi. Ona, Türkiye'nin Ermenistan'la ilişkilerinin normalleşme sürecinde Türkiye'nin ne yaptığı soruldu. Başbakan şöyle yanıt verdi:

"Türkiye'nin Van vilayetinde bir Van gölü vardır. Orada bir ermeni kilisesi vardır. Biz bu kilisenin onarımını Türkiye'nin kasasından, kesesinden bir jest olsun diye yaptırдық ve bu noktaya getirdik."

Bu yanıt, Türkiye toplumunun içine sinmiş en hafifinden ayrımcı bir yaklaşımın, başbakandaki yansımasıdır. Müslümanlara ait olmayan, kültür mirası olsa bile, ülkenin varlığı olarak kabul edilmiyor.

Türk ve sünni olmayanlar o ülkenin has vatandaşları değildir ve bu, onlara her fırsatta hissettirilir.

Toplumsal belleğimizde taşımaya çalıştığımız ağır yüklerimiz var. Birçoğumuz bunları unutarak, kimimiz reddederek hayatını kolaylaştırıyor. Bir kısmımızda ise vicdan ağır basıyor, ne unutabiliyoruz ne de reddedebiliyoruz. Ne 1915'i unutmamız mümkün, ne de Cumhuriyet döneminde gerçekleşmiş olan Dersim katliamını, 20 kura askerlik uygulamasını, Varlık vergisini, Trakya olaylarını, 6-7 Eylül olaylarını, 1936 Beyannamesini ve diğerlerini... Ne de Hrant Dink'in öldürülmesini. Vicdanımızın sesini bastıramıyoruz ve yine o yüzden Hrant Dink'i unutmuyoruz ve onun unutulmasına karşı elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz.

Karşımızda ise 90 yıldır bize yutturulmaya çalışılan bir tarih aldatmacası var. Bu tarih aldatmacası tarihe gömülmeden vicdanımız rahatlamıyacak. Asıl derdimiz de bu.

Hrant Dink'i 301 den mahkum ettiren sözünde dediği gibi,

"Elbette bu bir soykırımdır diyorum, çünkü sonuç kendisini zaten tanımlıyor ve adını koyuyor. 4 bin yıldır bu topraklarda yaşayan halkın bu olanlarla birlikte artık ortadan yok olduğunu görüyoruz."

Biz, toplumların yaşanan bu tarihsel trajadilerle yüzleşmeleri ve aşmaları gereğine inanıyoruz. Bir daha bu türden trajedilerin yaşanmaması için buna olan ihtiyaç ortada. Türkiye'de şu anda yürütülmekte olan "Özür diliyoruz" kampanyasının da bu yolda atılmış önemli bir adım olduğunu vurgulamak istiyoruz.

Yaşanan herşeye rağmen, bizler halkların barış içinde birarada yaşayacakları özgür ve demokratik bir Türkiye'nin, dünyanın mümkün olduğuna inanıyoruz.

Tam da Hrant Dink'in dediği gibi *"Karşılıklı ruhsal kopuşların arttığı, değişik saflaşmaların ve cephe yaratma çabalarının çoğaldığı bir süreçte, tüm bu ayrışmalarda ve saflaşmalarda taraf olmayı reddeden bir duruş sergilenmesi, o ya da bu tarafın safında yer almaktansa üçüncü yolun önerilip "Birarada yaşamanın savunulması" gerçek anlamda demokratik duruşun ta kendisi. Tek yolumuz "Birarada yaşamayı savunmak" olmalı. Bu yol hem aklın hem de vicdanın gereği."*